

Informační zpravodaj

NÁRODNÍ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA Interoperabilita železniční infrastruktury

Informační den programu COST

Program COST je zaměřen na evropskou spolupráci v oblastech vědeckého a technologického výzkumu („European Cooperation in Science and Technology“). Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ve spolupráci s Technologickým centrem Akademie věd České republiky (TC AVČR) a Asociací COST uspořádalo dne 6. listopadu 2015 v pražském hotelu Diplomat v rámci Českých dní pro evropský výzkum (CZEDER) informační den COST se zaměřením na roli COST v programu Horizont 2020, přípravu nových akcí v rámci programu COST a představení nového hodnotícího systému. Zahajovací přednášku o postavení programu COST v rámci programu Horizont 2020 měla presidentka Asociace COST Dr. Angeles Rodriguez Pena.

Úvodní přednášku o postavení programu COST v rámci programu Horizont 2020 přednesla presidentka Asociace COST Dr. Angeles Rodriguez Pena.

S klíčovými přednáškami na téma možnosti zapojení do programu COST a příprava úspěšného návrhu vystoupil Christer Halen, vedoucí správce vědeckých činností Asociace COST. Důležitá byla rovněž prezentace týkající se průběžného vyhodnocení národního programu COST CZ s představením

podpůrných opatření na národní úrovni, s níž vystoupili Josef Janda, národní koordinátor COST, a Jana Bystřická, vedoucí oddělení řízení strategických programů (oba z MŠMT). S přednáškou na téma COST a evropská oblast výzkumu vystoupil Miloš Chvojka z TC AVČR. Velkým přínosem informačního dne byly prezentace přímých účastníků akcí z univerzitního, akademického i soukromého sektoru se zaměřením na konkrétní výstupy (publikace v impaktovaných časopisech, mezinárodní patenty, nové přístroje, výrobky) a vzájemnou spolupráci mezi malým a středním podnikem a akademickými pracovišti. Na akci bylo přítomno kromě přednášejících 80 účastníků z různých oblastí vědy a výzkumu v České republice. Část informačního dne COST tak byla věnována prezentaci úspěšné účasti českých vědců v programu COST a také místem pro sdílení a výměnu zkušeností a informací mezi českou vědeckou komunitou a představiteli z evropské centrály Asociace COST.

Program COST zajišťuje koordinaci výzkumu formou tzv. sladěných evropských akcí – ACTION. COST patří mezi unikátní evropské a světové koordinační mechanismy, které nemají jinde než v Evropě obdobu. COST byl založen rozhodnutím konference ministrů odpovědných za oblast

výzkumu a vývoje některých evropských zemí v roce 1971 ve Vídni. Členy programu COST jsou jednotlivé státy, nikoli samostatné instituce. Česká a Slovenská federativní republika se stala členem v roce 1991 a Česká republika v roce 1993. Administrativní řízení programu COST provádí Odbor strategických programů a projektů MŠMT, včetně dalších navazujících činností – přijímání memorand, řízení mezinárodních vztahů v rámci programu, účast ve Výboru vysokých představitelů COST, poskytování služeb národního koordinátora COST, administrace veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji na podporu projektů COST.

Prezentace přednášejících informačního dne COST ke stažení zde:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/informacni-den-cost>

Oficiální webová prezentace programu COST:

<http://www.cost.eu/>

(Autor příspěvku: Martin Král, s využitím materiálů COST a MŠMT)

[Z plenárního zasedání ERRACu](#)

Dne 9. 11. 2015 se uskutečnilo v Bruselu další plenární zasedání ERRAC (European Rail Research Advisory Council). Na zasedání jsem zastupoval předsedu Správní rady Technologické platformy prof. Josefa Jíru.

Jednání zahájil pan A. Doherty, předseda ERRAC. Přivítal účastníky zasedání, seznámil je s programem zasedání a předložil ke schválení zápis z posledního plenárního zasedání. Zápis byl následně schválen.

Poté A. Doherty seznámil účastníky zasedání s budoucí rolí ERRAC. Připomněl úlohu ERRAC při dokončení strategického projektu Foster Rail s termínem dokončení v dubnu 2016. Dále zdůraznil úlohu ERRAC při podpoře programu HORIZON 2020, iniciativy Shift2Rail a při vytváření dlouhodobých vizí (např. dokumentu SRRIA – Strategy Rail Research and Innovation Agenda). Důležitou úlohou

ERRAC – evropské technologické platformy – je podpora spolupráce s ostatními evropskými platformami (ETPs) i s národními technologickými platformami. Právě tato úloha ERRAC je pro naši technologickou platformu velice důležitá. Dalším důležitým posláním ERRAC je podpora multimodální dopravy, podpora zavádění nových technologií – např. při zavádění digitalizace železnice. ERRAC ve funkci evropské technologické platformy by měl zajišťovat koordinaci železničního výzkumu v Evropě, promítání vlivu evropského výzkumu na celosvětový vývoj železnice a podporovat vzájemnou výměnu a distribuci informací. V rámci diskuse byla navržená vize budoucnosti ERRAC podpořena.

V následujícím tématu zástupci Evropské komise – pan K. Fitch (DG MOVE) a pan W. Bird (DG RESEARCH & INNOVATION) informovali o možnosti využití programu HORIZON 2020 pro železnici. Konstatovali, že železnice, jako taková, je zahrnuta do iniciativy Shift2Rail, nicméně že v programu HORIZON 2020 jsou i další témata související se železníci. Upozornili například na následující témata:

- **MG-3.4-2016** Transport infrastructure innovation to increase the transport system safety at modal and intermodal level
- **MG-3.5-2016** Behavioural aspects for safer transport
- **MG-5.1-2016** Networked and efficient logistic clusters
- **MG-6.x-2016** Témata zaměřená na „Intelligent Transport Systems“
- **MG 7.1-2017** Resilience to extreme (natural and man-made) events
- **MG 7.2-2017** Optimisation of transport infrastructure multi-modal corridors and Terminals

Výzvy k těmto tématům byly zveřejněny již 15. 10. 2015, termíny pro předložení návrhů řešení pro dvoukolové hodnocení jsou 20. 1. 2016 a 29. 9. 2016, pro jednokolové hodnocení je termín předložení 26. 1. 2016.

Informaci o aktuálním stavu Shift2Rail přednesl výkonný ředitel Shift2Rail pan Christos Economou. Shrnuje vývoj v roce 2015 a definoval klíčové aktivity do konce roku, tj. dokončit výběr asociovaných členů a zveřejnit interní výzvy pro členy Shift2Rail a otevřené výzvy (Open Calls) pro nečleny Shift2Rail. Výzvy budou zveřejněny koncem roku 2015 a pro předložení návrhů řešení jednotlivých projektů bude stanovena doba 3 měsíců. Dále informoval o stavu výběru asociovaných členů – 19 kandidátů postoupilo v rámci 2 etapy hodnocení. Nyní se upřesňují texty smluv s jednotlivými kandidáty (Membership Agreement). Současně vysvětlil návaznost dokumentů Master Plan a Multiannual Action Plan (MAAP). MAAP je vlastně prováděcím plánem s definovanými detaily. Jde o živý materiál, který bude aktualizován v průběhu života společného podniku Shift2Rail.

Velice zajímavou přednášku přednesl pan Jürgen Schlaht ze společnosti Siemens AG. Vyjádřil pohled výrobců kolejových vozidel při návrhu tzv. vlaku budoucnosti. Uvedl rozdílné požadavky jednotlivých hráčů resortu železniční dopravy na tento vlak, tzn. investorů, operátorů železniční dopravy, správců železniční infrastruktury, cestujících, orgánů veřejné správy, ekologů a dalších. Výrobce kolejových vozidel musí najít mezi těmito požadavky kompromis.

Přednášku o vizi konstruktérů a dodavatelů železniční infrastruktury přednesl pan Martin Platzer ze společnosti Voestalpine. Zdůraznil některé různé aspekty při výstavbě železniční infrastruktury – buď je záměrem vysokorychlostní trať, nebo třeba nízkonákladová trať. Uvedl některé projekty EU, které

se problematikou výstavby, konstrukcí a údržby železniční infrastruktury zabývají – např. iniciativa Shift2Rail a projekty PN ůn IDEA, INNOTRACK, C4R a QCITY. Na závěr se zaměřil na některé parametry při výstavbě tratí a kritéria hodnocení jejich kvality.

S aktuálním stavem databáze SPARK seznámil účastníky zasedání pan Rob Curtis ze společnosti RSSB (UK). Informoval, že v současné době je v databázi cca 20.000 záznamů. Jde o interaktivní otevřenou databázi pro společnosti i jednotlivce zaměřenou na výměnu informací z oblasti železničního výzkumu. V roce 2016 je plánována rozsáhlá inovace této databáze, která zvýší počet poskytovaných služeb. Databáze je dostupná na portálu www.railway-research.org a www.sparkrail.org.

Zástupce UIC pan Joao Heitor podal informaci a aktuálním stavu projektu Foster Rail. Zaměřil se na balíček WP4 – tzn. zpracování dokumentu Roadmap – seznam plánovaných aktivit pro následující období vyplývající z přijatých dokumentů Rail Business Scenario a Strategic Rail Research & Innovation Agenda (SRRIA). Návrh dokumentu Roadmap je navrhnout a v současné době v připomínkovém řízení. Termín pro dokončení materiálu je 15. 12. 2015. Dokončený materiál bude prezentován na konferenci a výstavě TRA 2016 v měsíci dubnu 2016 ve Varšavě.

Pan Dan Otteborn přednesl přednášku o aktuálním stavu WP6 projektu Foster Rail – monitoring železničního výzkumu s hodnocením jeho úspěšnosti. Pracovní hodnotící skupina vyhodnotila cca 74 projektů. Projekty jsou hodnoceny především z hlediska jejich implementace (zda byly skutečně zrealizovány v praxi) a z pohledu jejich vlivu na dopravní trh. Jsou tři kategorie tohoto hodnocení – slabý, střední nebo silný vliv. Jsou hodnoceny projekty probíhající – hodnotí se očekávaný potenciál dopadů na dopravní trh a projekty dokončené. Pan Otteborn uvedl několik projektů a výsledky jejich hodnocení. Na závěr seznámil účastníky se způsoby hodnocení projektů a s celkovou statistikou výsledků hodnocení.

Předseda ERRAC pan A. Doherty na závěr otevřel diskusi k projednávaným otázkám a po jejím ukončení poděkoval všem účastníkům za aktivní přístup a zasedání ukončil.

Shrnutí

Pro Technologickou platformu Interoperabilita železniční infrastruktury jsou informace získané na plenárním zasedání ERRAC velice užitečné. Především informace o dalším poslání ERRAC, neboť spolupráce s ERRAC – evropskou technologickou platformou – je pro naši Technologickou platformu klíčová. Dále jsou velice užitečné informace o stavu iniciativy Shift2Rail s možností zapojení členů Technologické platformy do tzv. „otevřených výzev“ a o programu HORIZON 2020 s upozorněním na možnost zapojení do řešení témat souvisejících se železnici.

(Autor příspěvku Ing. Jaroslav Vašátka)

18. zasedání Správní rady

Dne 11. 11. 2015 se uskutečnilo 18. zasedání Správní rady naší Technologické platformy „Interoperabilita železniční infrastruktury“ podle následujícího programu:

- 1) Zahájení zasedání předsedou Správní rady – prof. Ing. Josef Jíra, CSc.
- 2) Zpráva o činnosti Technologické platformy od 17. zasedání SR – Ing. Bohuslav Dohnal.
- 3) Vystoupení představitele Odboru kosmických aktivit, ITS, výzkumu a vývoje MD ČR.

- 4) Vyhodnocení realizace projektu IRICoN – doc. Ing. Otto Plášek, Ph.D.
- 5) Návrh obsahu spolupráce členů předsednictva Správní rady s vedoucími Expertních skupin a jeho schválení – Ing. Ivo Malina, CSc.
- 6) Představení nových Expertních skupin TP – prof. Ing. Josef Jíra, CSc., Ing. Jaroslav Grim, Ph.D., Mgr. Ing. Radek Čech, Ph.D.
- 7) Záměr a příprava účasti TP v OP PIK – Ing. Bohuslav Dohnal.
- 8) Projednání a schválení přeměny TP ze Zájmového sdružení právnických osob na Spolek a schválení Stanov Spolku – Ing - Bohuslav Dohnal.
- 9) Zpráva Kontrolní a revizní komise – Ing. Michal Šik.
- 10) Diskuse, různé.
- 11) Usnesení a závěr 18. zasedání – prof. Ing. Josef Jíra, CSc.

Cílem bylo, jak uvedl při zahájení jednání předseda Správní rady prof. Ing. Jíra, CSc., zhodnocení uplynulého období v kterém jsme ukončili významný společný projekt v partnerství s VUT v Brně IRICoN, realizujeme právní přeměnu TP ze sdružení na spolek, aktualizovali jsme systém řízení odborné činnosti a připravujeme svou účast v OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Přednesená Zpráva o činnosti od 17. zasedání Správní rady dne 4. 3. 2015 konstatovala, že hlavní úkoly tohoto období:

- 1) realizovat a úspěšně dokončit projekt IRICoN,
- 2) přijmout úsporný režim činnosti TP,
- 3) přizpůsobit organizační strukturu TP záměrům činnosti v roce 2015–16, včetně udržitelnosti projektů TP II, POSTA a IRICoN,
- 4) připravit a zúčastnit se projektů v evropských programech H 2020 a S2R,
- 5) provést změnu sídla a právní formy TP,

byly úspěšně splněny.

Obsah jednání je zveřejněn v dokumentu Zápis z 18. zasedání Správní rady v sekci Dokumenty, podsekci Dokumenty Správní rady na webových stránkách www.sizi.cz.

Hlavní úkoly pro činnost TP v následujícím období jsou:

- 1) Připravit záměr účasti TP v OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – Spolupráce a podat žádost o dotaci činnosti v tomto projektu,
- 2) Do 31. 12. 2015 zpracovat a aktualizovat Implementační akční plán (IAP) a Strategickou výzkumnou agendu (SVA) jako bezpodmínečně nutnou podmínku účasti TP v projektu OP PIK,
- 3) Zahájit činnost Expertních skupin TP v novém systému a významně posílit jejich spolupráci se členy TP,
- 4) Pokračovat v udržitelnosti realizovaných projektů.

(Autor příspěvku: TP Ing. Bohuslav Dohnal, výkonný ředitel)

Stříbrná medaile SIGNUM EXCELLENTIAE udělena Ing. Bohuslavu Dohnalovi

V duchu univerzitních tradic byly dne 18. 11. 2015 na slavnostním zasedání akademické obce Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně při příležitosti výročí 17. listopadu roku 1939 a roku 1989 uděleny zlaté, stříbrné a bronzové medaile SIGNUM EXCELLENTIAE osobnostem, které se významně zasloužily o rozvoj fakulty, a medaile SIGNUM PROSPERITATIS vynikajícím a všestranně aktivním studentům.

Na letošním zasedání akademické obce, kterého se tradičně účastní zástupci vedení univerzity, celé vedení fakulty, zástupci akademického senátu a významní představitelé odborné veřejnosti byla stříbrná medaile SIGNUM EXCELLENTIAE udělena výkonnému řediteli technologické platformy Interoperabilita železniční infrastruktury Ing. Bohuslavu Dohnalovi.

Děkan fakulty prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA na zasedání ocenil, že Ing. Dohnal ze své pozice významně podporuje úsilí technických univerzit v činnosti vědy, výzkumu a inovací a vytváří podmínky pro vzájemnou spolupráci mezi univerzitami a výzkumnými pracovišti samotnými i pro spolupráci mezi akademickou sférou a průmyslovými a stavebními společnostmi. Zmíněno bylo, že Ing. Dohnal byl mimo jiné manažerem právě ukončeného projektu OP VK IRICoN, v jehož rámci byla vybudována národní síť pro interoperabilitu železniční infrastruktury, zahrnující špičkové odborníky v oblasti jednotlivých oblastí železničních subsystémů a na ně zaměřené výzkumné činnosti a přispívá ke zvyšování významu České republiky na rozvoji evropského železničního systému. Děkan fakulty zdůraznil, že Ing. Dohnal významně přispívá k rozvoji vzdělávání a vědecké činnosti na VUT v Brně i dalších technických univerzitách.

Mezi dalšími oceněnými byl např. děkan Stavebnej Fakulty Technickej univerzity Košice prof. Ing. Vincent Kvočák, PhD., generální ředitel SŽDC Ing. Pavel Surý a další významní představitelé akademických institucí a stavebního průmyslu.

Děkan fakulty předává medaile SIGNUM EXCELENTIAE navrženým osobnostem (Ing. Dohnal v řadě oceněný třetí zleva vedle děkana Fakulty stavební Technickej Univerzity Košice prof. Kvočáka, druhý zprava hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek)

(Autor příspěvku doc. Ing. Otto Plášek, Ph.D.)

Ocenění „Významná osobnost infrastruktury železniční dopravy České republiky“ udělena na konferenci Železnice 2015

Dne 25.11.2015 se uskutečnila v pořadí již dvacátá jubilejní konference ŽELEZNICE 2015, kterou pořádá spolu se SŽDC, s.o. společnost SUDOP PRAHA a.s.

Jednání probíhalo, oproti minulým krizovým létům, kdy se drasticky snížily finanční prostředky na investice a údržbu železniční sítě České republiky, v ovzduší věcného řešení současných a plánovaných projektů, které jsou zajištěny a budou vyžadovat vysokou odbornou úroveň zhotovitelných společností.

V úvodu jednání byly poprvé vyhlášeny výsledky nominace ocenění „Významná osobnost infrastruktury železniční dopravy České republiky“ na jejíž organizaci se podílela Výběrová komise naší TP vedená místopředsedou Správní rady Ing. Karlem Morou.

Vybraných 5 nominantů na toto ocenění – Ing. Stoužil, Ing. Suk, Ing. Mráz, Ing. Marusičová a Ing. Macík převzali od GŘ SŽDC, s.o. Ing. Pavla Surého a GŘ SUDOP PRAHA a.s. Ing. Tomáše Slavíčka plakety a dárkové koše.

Významnou osobností infrastruktury železniční dopravy České republiky v roce 2015 se stal Ing. Cyril Suk, CSc.

Do programu konference byl zařazen také příspěvek „Zdroje výzkumných a inovačních projektů členů národní Technologické platformy Interoperabilita železniční infrastruktury“, který na půdorysu naší činnosti podal zprávu o současném stavu výzkumu, vývoje a inovací v dopravě na národní i evropské úrovni a způsobu implementace výsledků a závěrů do práce našich členů.

(Autor příspěvku Ing. Bohuslav Dohnal, výkonný ředitel TP)

ANNOUNCE:

- Prezentace z konference České dny pro evropský výzkum ve dnech 5.–6. 11. 2015 v Praze zde <http://www.h2020.cz/cs/obecne-novinky/prezentace-z-konference-ceske-dny-pro-evropsky-vyzkum>
- Národní informační den Horizon 2020 Smart, Green and Integrated Transport in 2016–2017, se uskutečnil 9. listopadu 2015 v Praze. Zástupce DG MOVE zde představil H2020 Transport Work Programme 2016–2017, jednotlivé výzvy a termíny jejich otevření. Analytik z TC AV na svých grafech ukázal mimo jiné i úspěšnost ČR v dosavadní účasti v H2020 Transport calls, z 69 podaných návrhů uspělo 12 projektů. Svá doporučení k vypracování úspěšného návrhu projektu přednesl na základě svých zkušeností jeden z hodnotitelů. O zajímavé zkušenosti z úspěšných projektů se podělili jejich realizátoři z ČR. Stručná prezentace seznámila účastníky o instrumentech, které podporují průmysl v rámci H2020. Na závěr Informačního dne zástupce ČR v Shift2Rail JU State Representative Group informoval o aktuálním stavu S2R. Prezentace z informačního dne Doprava byly rozeslány vedoucím Expertních skupin.
- Semináře, které organizuje **Technologické centrum AV ČR** na začátku prosince 2015. Jedná se o **Finanční aspekty programu HORIZONT 2020**, tento seminář proběhne **4/12 v Brně a 9/12 v Praze**. Podrobné informace včetně programů a registračních odkazů naleznete zde: <http://www.h2020.cz/cs/financni-aspekty/akce/seminar-k-financnim-aspektum-programu-horizont-2020>. Pražský seminář bude také možné sledovat online.
- Dalším seminářem je **Duševní vlastnictví a Otevřený přístup v rámci programu HORIZONT 2020**, který se uskuteční **10/12 v Praze**. Podrobné informace k programu a registraci naleznete zde: <http://www.h2020.cz/cs/pravni-aspekty/akce/dusevni-vlastnictvi-a-otevreny-pristup-v-ramcovem-programu>
- 15. 12. 2015 se v Praze koná odborný seminář k **OP PIK programu Spolupráce – Technologické platformy** k seznámení první Výzvy a jejich podmínek, pozvánka zde: <http://www.czechinvest.org/akce>